

Sønderballe Tidende

20. november 2009

2. årgang, nr. 20

Støvstorm over Sydney 2.

Som antydnet i Sønderballe Tidende nr. 17, 2009 vågnede Sydneys indbyggere i forrige måned op og kunne konstatere, at deres smukke by var ramt af "Rødt daggy". En gigantisk sky af støv var blæst ind fra landets vældige indre ørkener og indhyllede nu hovedstaden i New South Wales. Noget af støvet endte så langt væk som i New Zealand, der ligger 2.250 km borte.

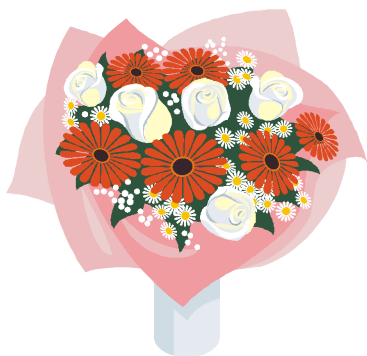
Hele episoden ville have været relativt hurtigt glemt, hvis det ikke var for det nagende forhold, at ikke en eneste meteorolog eller klimatolog havde været i nærheden af at forudsige, hvad der set i bakspejlet, øjensynligt var under opsejling i et stykke tid.

Australiens 22 millioner mennesker tænker som oftest ikke over ødemarken "The outback", lige bag dem, og naturligvis er ødemarken også ganske ligeglad med de 22 millioner australier, men ørkener har tilsyneladende metoder til at tiltvinge sig opmærksomhed. Således blev forrige måneds hektiske og dystre støvstorm en ubehagelig påmindelse om det enorme vildnis, der findes i hjertet af Australien.

Hvorfor nu beskæftige sig med noget så fjernt som Australien eller for den sags skyld et andet fjernt land, der er ramt af en ekstrem vejsituation? Fordi det er ekstremerne, som sætter tingene i perspektiv.

Som med alle påstande, der har med klimaforandringer at gøre, er det svært at være sikker på om eksempelvis en tilsyneladende stigning i forekomsten af massive støvstorme afspejler klimaforandringer, tilbagevendende begivenheder eller bare vor tids bedre nyhedsdækning. Det er det store tilbagevendende spørgsmål, som der i den kommende tid vil blive talt og talt og ta.....om.

Reglen om, at hver generation har pligt til at aflevere naturen kraftfuld og levedygtig til den næste generation, ser ud til at være gået i glemmebogen.

Til Lykke

Sønderballe Ejerlavs Beboerforening vil herved gerne ønske Lene og Henning ("Elbjerg", Diernæsvej 192) til lykke med deres nyfødte datter.

Sønderballe Ejerlavs Beboerforening, Gåsevíg 2, 6100 Haderslev.

Valgplakater.

Illustration: Jenz Koudahl/Spild af tid

Det er således mangel på respekt for dags virkelighed og historien, når man på en tysk mindretals valgplakat skriver "stem sønderjysk". En sønderjyde er en dansker, sådan er den historiske virkelighed.

Andreas Iversen Rudbeck - 12.11.2009 - Sønderballe Hoved 21

I forbindelse med det nu afsluttede valg har valgplakater rundt om i landet giver anledning til debat, herunder også i Sønderballe.

Fra Andreas Iversen Rudbeck, Sønderballe Hoved 21 har Sønderballe Tidende modtaget følgende læserbrev:

Måske er vi tyske i morgen - nej da.

Jeg fik næsten et chok, da jeg passere en valgplakat i Sønderballes centrum hvorpå der stod: "Spitzenklasse". Allerede 30 sek. før, var jeg dog blevet lidt advaret. På en plakat overfor den gamle købmandsgård stod der "stem sønderjysk". Der burde nu retligt have stået stem "tysk" - men slog det hen med, at det bare var lidt for smart markedsføring.

Så kom jeg til plakaten "Spitzenklasse". I samme øjeblik følte jeg, at her var grænsen overskredet. På den måde at bruge tyske gloser på en valgplakat i Danmark, og et område i Danmark, som tidligere i gennem årtier har været hårdt ramt at den tyske besættelsesmagt - det er at gå for vidt. Og det ganske enkelt mangel på respekt for vore danske forfædre. Vi er sikkert flere, der har fået genfortalt beretningen om, hvordan dem der arbejde på en tysksindet gård i Sønderballe fik fri den 9.april 1940, så de kunne tage til Hoptrup og være med til hylde de tyske besættelses troppers indmarch i Danmark. Vi har også hørt om hvordan den danske konge Christian d. X i 1927 besøgte Sønderballe, med en særlig tak for trofastheden i forbindelse med genforeningen i 1920. Her tænkes på alle dem der var med til at stemme Sønderjylland hjem til Danmark.

Fra Carsten Schmidt, Gåsevig 2 har Sønderballe Tidende modtaget følgende kommentarer:

Respekt og historisk horisont

Mine følelser fik en tur, da jeg så læserbrevet fra Andreas, ligesom han åbenbart har følt da han så mine Slesvigsk Parti plakater i Sønderballes midtby.

Jeg er selvfølgelig helt enig i, at der i Sønderballe var en del der stemte dansk til genforeningen, at der var besøg af Kong Christian den X, og at der fandtes fanatiske nazier i byen indtil galskaben ophørte med slutningen af anden verdenskrig for 64 år siden.

Indtil da var Sønderballe en del af Danmark i 25 år (1920 – 1945), heraf de 5 under besættelse af Nazi Tyskland. Forud for genforeningen var Sønderballe indlemmet i Preussen og det Ty

ske Rige i 53 år (1867-1920). I 32 år (1888-1920) af denne periode var anvendelsen af det danske sprog begrænset. Undertrykkelsen af danskheden var særlig hårdhændet 1897 til 1901 under den såkaldte "Køllerpolitik". Tabene under 1. Verdenskrig virkede derfor også særligt sårende blandt de dansksindede.

Før nederlaget til Preussen i 1864 indgik Sønderballe i hertugdømmet Slesvig, der var del af den Danske Helstat – afbrudt af blandt andet treårskrigen i 1848. Regeringssproget var dog kun i 30 år tiltagende dansk. Det er først efter revolutionerne i Frankrig og Belgien i 1830 at nationale konflikter opstår i Slesvig. Oprettelsen af de rådgivende stænderforsamlinger er fra 1834 centrum for de spirende modsætninger.

Indtil 1840 regeres området opdelt i varierende hertugdømmer og på tysk. Ligesom der fra reformationens tid tales tysk i kirken (og dermed senere i skolen) i de nordslesvigske købstæder. Allerede fra 1528 i hertug Christians lutherske kirkeordinans var det fastslået, at dansk og plattysk kirkesprog skulle følge en grænse, der stort set svarer til den nuværende dansk-tyske grænse.

Det er derfor naturligt, at der forekommer mennesker der taler dansk og tysk (og plattysk og frisisk) i hele det tidligere hertugdømme Slesvig uagtet de delvis meget voldsomme nationale spændinger i perioden fra 1834 til efter anden verdenskrig.

De historiske data er plukket fra en artikel af dr. phil. Hans Schultz Hansen, arkivar og forskningsleder ved Landsarkivet for Sønderjylland, Aabenraa på <http://www.graenseforeningen.dk/artikel/105>, hvor man også kan finde en lang version af historien.

Min slægtsbog for gården og dermed min personlige historiebevidsthed starter 1579. Cirka samtidig med at Hertug Hans den ældre fik tildelt vores område, som hertugdømme. Det er dermed i mindre end en fjerdedel af min personlige dokumenterede fortid, at der ikke har været et frit samspil mellem dansk og tysk i Sønderballe.

Nutidens tyske mindretal i Sønderjylland er organiseret i "Bund Deutscher Nordschleswiger", som udsprang af en kreds af antinazister blandt mindretallet i Haderslev i 1943. Kort efter krigens afslutning har man officielt erklæret fuld loyalitet mod den danske stat med de dertilhørende pligter, mod at få fuld kulturel frihed og anerkendelse.

Ligesom jeg, findes der således talrige medlemmer af det tyske mindretal, der frivilligt har gennemført en reserveofficers uddannelse i vores forsvar eller som har været i den kongelige livgarde – ligesom min far. Jeg er ikke kommet i tanke om en tydeligere måde at anerkende vore danske værdier på for mig personligt.

Omvendt er de politiske indrømmelser af kulturel frihed og anerkendelse på begge sider af grænsen aftalt formelt i Bonn-København erklæringerne fra 1955. På begge sider af grænsen vokser den praktiske folkelige forståelse gradvist.

Bestræbelserne på at nå fra et "mod hinanden" til et "med hinanden" når et symbolsk højdepunkt i 1986, da Danmarks Dronning, Hendes Majestæt Dronning Margrethe II besøger det tyske mindretal officielt og betegner det tyske mindretal for "en ekstra dimension i Sønderjylland".

Et andet højdepunkt er den officielle indbydelse til at tale i anledning af 75-års jubilæet for genforeningen i 1995 på Dybøl Banke. Den daværende formand for Bund Deutscher Nordschleswiger Hans Heinrich Hansen (dyrlæge fra Hejsager) udførte den symbolske handling for den gensidige kulturelle, historiske og politiske anerkendelse. På det folkepolitiske område og i stor omfang også på det kulturelle område er regionen dermed blevet et folkeretsligt mønstereksempel i Europa og verden.

Hovedhandelsvejene og vejene for ny viden og moderne metoder har i mange århundreder op til 1864 ført op igennem Slesvig. Siden da har regionen haft karakter af to udkantsonråder i to nationalstater.

Det økonomiske og praktiske samarbejde blev hjulpet på vej af Interreg programmet siden 1990, "Region Sønderjylland-Schleswig" samarbejdet siden 1997, og i de seneste år også sygehus samarbejde, redningshelikopter samarbejde, grænsepædagogisk samarbejde, pendler

service osv. Initiativer, som det tyske mindretal har haft stor eller afgørende indflydelse på til fordel for både mindretal og flertal i Sønderjylland.

Slesvigsk parti arbejder, som det eneste regionale politiske parti for udviklingen af Sønderjylland. Ikke kun gennem vores repræsentation i de fire byråd, men også gennem gode forbindelser til landet Schleswig Holstein, Forbundsrepublikken Tyskland og mange kontakter i Europa og Verden.

For mig udtrykker ”stem sønderjysk” både denne særlige politiske indsats og giver samtidig den respektfulde anerkendelse af, at mindretallet er en del af Danmark – uden nationale undertoner.

På trods af de ovenfor nævnte resultater, er der på det økonomiske og erhvervsmæssige område stadigvæk en lang vej til den fulde udnyttelse af alle muligheder i regionen. Jeg må derfor give dig ret Andreas, det er markedsføring at kalde Slesvigsk Parti for Spitzenklasse, men de andre partier sparer jo heller ikke på krudtet.

Med venlig hilsen
Carsten Leth Schmidt

NB.: Historisk kilde til den sønderjyske historie findes udførligt i ”**Sønderjyllands historie 1 – indtil 1815**” fra Historisk Samfund for Sønderjylland, Aabenraa, 2008 og i ”**Sønderjyllands historie 2 – efter 1815**” fra Historisk Samfund for Sønderjylland, Aabenraa, 2009, samt på udenrigsministeriets hjemmeside om historien bag Bonn-København erklæringerne. <http://www.um.dk/da/menu/Udenrigspolitik/LandeOgRegioner/Europa/Dansk-Tyske+mindretal/Historien+bag+K%c3%b8benhavn-Bonn+erkl%c3%a6ringerne/>

Politik

Politikere er ikke hvad de var, men måske er det blot sådan, at format og særpræg bedst kan ses på afstand.

De fleste af dagens politikere ser ud som om, de har købt deres menneskelige træk, deres tøj og deres holdninger hos den samme spindoktor.

Under et vælgermøde for nogle år siden blev den ivrigt talende politiker afbrudt af en tilhører fra salen, der gerne ville vide, hvilke magtfulde interesser, der stod bag kandidaten.

”Jeg vil bede om, at man holder min kone udenfor”, var det hurtige svar.

Tti